

“M’agrada defensar i difondre trossets de vida de l’Alguer”

Per què una col·lecció de cançons en directe?

—La veritat és que tenia un buit discogràfic entre *Acquamare* i el proper disc que ara preparo, i que sortirà el 2012. Per això, i per aquest aniversari de deu anys de trajectòria artística, he pensat que era un bon moment de fer un disc amb directes. A casa tenia molt de material perquè quasi sempre he enregistrat els concerts que he fet arreu. Escoltant tot aquest material he vist que hi havia coses molt boniques perquè als directes hi surto més enèrgica, més autèntica i, sobretot, perquè m’agrada com toquen en directe els meus músics, que són tots jazzistes. La llibertat de la improvisació també em motiva i tot això surt als directes.

En sentir els enregistraments, em vaig adonar que moltes de les peces sonen molt diferents de com són enregistrades als discos d’estudi. Era un bon moment per a regalar una col·lecció de directes per a dir al públic: “Això és Franca Masu.”

—Com és que heu enregistrat tants concerts, que teníeu tant de material?

—Sempre demano d’enregistrar. M’agrada escoltar el concert, primer sola i després amb els músics, per a estudiar què ha anat bé, si hi ha res que no hem fet bé, si el concert té algun moment massa buit, i també per a un record. No és una mania, però m’agrada tenir tant de material com puc d’allò que he fet. I ara es veu que ha estat una bona idea de fer els enregistraments i conservar-los.

—Són les vostres peces preferides?

—La confecció d’un disc com aquest et permet de posar-hi cançons molt importants en moments clau de la teva vida. Hi he pogut incloure, per exemple, “No res”, que vaig interpretar al

Franca Masu (l’Alguer, 1962) publica el disc ‘10 Anys’ (Aramúsica), una emocionant col·lecció de cançons enregistrades en directe. El presentarà a Lleida, el 3 de febrer, i l’endemà a Barcelona, a Luz de Gas, dins el Festival Barnasants.

meu primer concert a Barcelona, a la Sala Apolo, amb una formació reduïda de trio, però que tenia molta contundència: el pianista era en Mark Harris —que també va ser el productor del disc *El meu viatge*, que em va fer conèixer a Catalunya. I també hi ha temes de la tradició musical de l’Alguer, temes meus i dos temes inèdits, que era important de posar-los-hi perquè mai no els havia enregistrats en disc: una “Ave Maria” sarda, amb un arranament molt

particular, i un altre tema en sard, “Astrolícamus”, en un enregistrament fet a Montreal, dins la gira que vaig fer pel Canadà l’any passat, novament amb Mark Harris al piano.

—Per què aquestes dues cançons sardes?

—Perquè no havien estat enregistrades en disc. Són noves.

—La majoria del repertori és el que anomenem tradicional, tot i que no són obres populars i anònimes, sinó afegides al cançoner alguerès a la segona meitat del XX.

—Són cançons dels anys 50 perquè a l’Alguer no tenim una tradició musical antiga com pot tenir l’interior de Sardenya, on hi ha el *Cantu a tenore* i més cants de la terra. La música algueresa ha començat a ser composta els anys 50. Hi ha un buit des de la influència catalana del segle XV —encara resten cançons catalanes de l’època— fins al segle passat. Mentrestant, es cantava en sard. Quan s’ha pogut tornar a fer música en català, ha estat bastant tard, a la primera meitat del XX. Ha estat una barreja pel gust napolità i la tradició existent. Això és perquè els pescadors napolitans que venien a l’Alguer en cerca de corall, als segles XVIII i XIX, es van instal·lar a l’Alguer, hi van fer família i hi van portar la seva música. Això ha influït moltíssim la manera de compondre dels algueresos.

—Sembren cançons napolitanes?

—Sí. Tenen aquella *saudade* napolitana, del sud d’Itàlia, i les mandolines són els instruments preferits dels algueresos. I l’acordió i la guitarra.

—Quins són els temes preferits de les cançons alguereses?

—L’amor infinit per la terra i la malenconia davant la mar. La mar és un component molt important en totes les músiques alguereses i també en les meves cançons.

—“Cor meu”, que obre el disc, és també una cançó dels anys 50?

—Sí, potser de començament dels 60. És una serenata escrita per un militar, el general Catardi, que tenia una doble personalitat i componia textos poètics i romàntics. Però a la vida quotidiana Rafael Catardi era un home molt dur, tot un general. Aquesta cançó sí que havia estat enregistrada a Catalunya, perquè Marina Rossell la va incloure en un disc seu.

—**Què us atrau de les cançons populars?**

—Trobo que contenen una veritat, una història de la gent del barri antic de l'Alguer. Són sentiments senzills però em transmeten una història autèntica dels algueresos, l'amor infinit que senten per aquesta ciutat. Tots tenim amor per la nostra terra, però ara que visc al barri antic m'adono que és tot una manera de viure diferent de la resta de la ciutat. Encara s'hi respira l'aire d'un microcosmos mariner que a mi m'encanta. És fet de coses senzilles: de la feina, de la mar, dels pescadors, de les dones que esperen, de les tradicions —també religioses— i són trossets de vida que m'agrada defensar i de difondre. Si no en tens cura bé, es perden. És clar que jo en faig una actualització. No puc cantar a la manera amb què es cantava antigament...

—**Però, com a artista, ho considereu una oportunitat...**

—Sí, és una oportunitat. I faig, tant com puc, una operació d'internacionalització d'aquests cants i de la manera de cantar.

—**La condició d'insularitat us allunya dels circuits internacionals?**

—Abans vivia el fet de residir en una illa gairebé com una presó, com qualche cosa que no em permetia la possibilitat de sortir, de treballar, de fer la feina d'una manera fàcil. Amb el temps he après que és una condició privilegiada, perquè puc viure d'una manera tan intensa la vida! I, quan vull, agafo un avió i vaig on cal. La qualitat de vida que tinc a l'Alguer no la canvio. És una ciutat màgica per a crear. És com un petit racó de l'ànima que necessites tenir. Per la feina que faig, em dona moltes oportunitats de crear, d'inventar, de pensar els temes. La llum de l'Alguer és d'un blau que t'encanta. Crec que és una sort.

—**“Lo Nassaiolo” és una cançó de Pasqual Gallo, un altre intèrpret important de l'Alguer que es va morir el 1993. Vau tenir l'oportunitat de conèixer-lo personalment?**

—No. Era massa jove quan es va morir. És una cançó autèntica de la vida dels pescadors. El seu pare era *nassaiolo*, feia nanses. Era un himne per al seu pare i per a tots els pescadors. És una cançó senzilla però sempre acabo els concerts amb aquesta peça. La versió original és tristíssima i Gallo la cantava amb una coral

que marcava els ritmes, com si anessin amb vaixell. Nosaltres hi hem donat un sentit de joia, de festa. M'encanta poder transformar el to d'algunes cançons perquè, escolta, els algueresos componien d'una manera molt trista. O trista —si eren cançons amb sentiment— o molt satírica. Aquestes mai no les he triades per a cantar, perquè no em semblaven adients a la meua manera de cantar.

—**Massa frívoles?**

—Sí, sí.

—**Havíeu estat professora de literatura. Podeu viure de la música?**

—Ja no faig de professora. Vaig plegar-ne el 2003. Faig de cantant, i ha estat una tria justíssima. L'atzar m'ha portat a prendre aquesta decisió perquè algunes lleis a l'escola van canviar i vaig preferir dedicar-me a la música. I veig que és una feina que no pots compatibilitzar. Sobretot perquè se te'n va la veu. No pots anar a l'escola a cridar tot el dia. I a més necessito temps per a dur endavant els projectes, pensar bé les cançons, presentar-les als músics, fer-hi arranjaments, triar històries noves...

Alex Milian